

I.E.Πυργιωτάκη
Ομότιμου Καθηγητή και Πρώην Αντιπρύτανη Πανεπιστημίου Κρήτης

Ανὴρ Ἀληθῶς Μέγας Κεκοίμῃται Ἐν Κυρίῳ

Αυτή η είδηση έκανε την εμφάνισή της με την πρώτη επισκόπηση του ηλεκτρονικού μου ταχυδρομείου: «*Ανὴρ Ἀληθῶς Μέγας Κεκοίμῃται Ἐν Κυρίῳ*». Ήταν η 25^η Μαρτίου, ημέρα της μεγάλης εθνικής επετείου και της μεγάλης εορτής της Ορθοδοξίας. Και ως εξ ενστίκτου η σκέψη ταξίδεψε ευθύς στον Σεβασμιότατο Αρχιεπίσκοπο Αυστραλίας Στυλιανό. Δεν ήταν μόνο το πνεύμα της μεγάλης εορτής, ούτε η εκκλησιαστική γλώσσα της είδησης, που με παρέπεμψαν στον Μέγα Ιερωμένο. Δεν ήταν ούτε το γεγονός ότι γνωρίζαμε τη μάχη που έδινε από καιρό με την επάρατη νόσο. Είναι κυρίως η φράση «**Ανὴρ Ἀληθῶς Μέγας**». Γιατί ο Ανὴρ υπήρξε «αληθῶς Μέγας». Μέγας Ιεράρχης και Μέγας ποιητής. Και αυτά ο συντάκτης του κειμένου δεν τα λέει τώρα που εξ αιτίας της εκδημίας του πολλοί θα τα πουν και θα τα γράψουν πολλά. Είχα την ευκαιρία να μιλήσω για τον Άνδρα πριν από 15 περίπου χρόνια όταν οι καλοί μου φίλοι, η Βαρβάρα και ο Γιάννης, είχαν την ευλογημένη ιδέα να μου χαρίσουν την συγκεντρωτική ποιητική του συλλογή «**Ο Βαθμός της Εκπλήξεως**» (Εκδόσεις ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ, 2001).

Ευλογημένη η ώρα και τους ευχαριστώ που μου άνοιξαν τις πύλες στην ποίηση του Ιερωμένου ποιητή. Και είναι όντως μέγας ο βαθμός της εκπλήξεως που αισθάνομαι κάθε φορά συλλαβίζοντας προσεκτικά με όλες μου τις αισθήσεις την ποίηση του Ιερωμένου ποιητή. Ύψιστη η τελειότητα. Και τώρα, ειρωνεία της τύχης, οι ίδιοι αυτοί φίλοι που με οδήγησαν στους εξαίσιους δρόμους της ποίησής Του, μού έφεραν και τη μακάβρια είδηση: «*Ανὴρ Ἀληθῶς Μέγας Κεκοίμῃται Ἐν Κυρίῳ*». Η είδηση που παγώνει, η είδηση που συντρίβει. Οι ίδιοι αυτοί φίλοι που είχαν την εξαίσια ιδέα να στείλουν έναν κρητικό αμφορέα, πλήρη κρητικής γης για να τον συνοδεύσει στη νέα του κατοικία. Έναν αμφορέα στολισμένο με μοσχοβολημένα κρίνα από τις αυλές του χωριού του, γεμάτο από τα χρώματα πάνω στα οποία έκανε τα πρώτα βήματα της εγκόσμιας ζωής, έτσι για να τον βοηθήσουν και στα πρώτα του βήματα, στις άλλες γειτονιές, στις γειτονιές των Αγγέλων. Εκεί στις γειτονιές που θα συναντήσετε Σεβασμιώτατε και τη σεμνή και γλυκύτατη μορφή της πολυαγαπημένης Σας μητέρας. Εκείνης της φτωχιάς και περήφανης μάνας, που ήξερε να θυσιάζεται για «*να θρέψει τα λιμώττοντα ορφανά Της*». Η Μάνα που ποτέ δεν ήταν τόσο παρούσα μέσα Σας, όσο από τη στιγμή της αποδημίας Της, γι' αυτό και την αναστήσατε πολλάκις με την ποίησή σας. Τη μάνα που «*ήτανε μαραμένα τα χέρια Της/ σαν άνθη που τα κόψαν την αυγή/ και τα λησμόνησαν χωρίς νερό στο ανθογυάλι*». Και τώρα Σεβασμιώτατε εκεί που σμίξατε θα ακούτε και πάλι συχνά την αγαπημένη της φράση: Κάθισε «*να σου φουσκώσω έναν τούρκικο*», όπως συνήθιζε να Σας λέει όσο ήσασταν ακόμη εδώ και οι δύο.

Και ο Στυλιανός Χαρκιανάκης υπήρξε ένας βαθιά ερωτικός ποιητής με έναν καθολικό Παπαδιαμαντικό ερωτισμό που, όπως και στον κυρ-Αλέξανδρο, διαχέεται παντού και διαπερνά τα έμψυχα και τα άψυχα αυτού του κόσμου και συνθέτει ποιήματα

μοναδικά, για τα πάντα. Έτσι ο ποιητικός Λόγος γίνεται το πιο ευχάριστο και αποτελεσματικό κήρυγμα της Ορθοδοξίας. Γιατί στην ψυχή του ιερωμένου ποιητή το δημιουργήμα ταυτίζεται με τον Δημιουργό, γι' αυτό δεν φαίνεται να υπάρχουν μικρά και μεγάλα, σημαντικά και ασήμαντα. Μέσα στον δικό του κόσμο, κόσμος το κάθε πράγμα. Ένας μικρόκοσμος το κάθε πλάσμα, καθόλου υποδεέστερος του άλλου κόσμου, του κόσμου του άπειρου. Ποιος θα μπορούσε για παράδειγμα να φανταστεί ένα ποίημα γραμμένο για «το σκοτωμένο σκυλί πάνω στην άσφαλτο» (σελ. 169), για «μια κατσαρίδα σκοτωμένη στο πάτωμα» (σελ. 73) ή για ένα παπούτσι τρύπιο, πεταμένο στο δρόμο; Κι όμως, το καθένα από αυτά είναι ένας κόσμος ολόκληρος, όπως το τρύπιο πεταμένο παπούτσι. Έτσι και το τρύπιο παπούτσι κουβαλάει μια ιστορία, έναν ολόκληρο κόσμο: *Ένα παπούτσι τρύπιο έχει μια ιστορία:/το ειδύλλιο με το δρόμο/ οι καθημερινοί/ αποχαιρετισμοί /και οι εκ νέου συναντήσεις με το πόδι/ μα πάνω απ' όλα η/ μακρινή ανάμνηση/ σχεδόν διαλυμένη στα υγρά της βυρσοδεψίας/ πως κάποτε το/ δέρμα αυτό το θαμμένο/ ήταν επιδερμίδα που πονούσε και κρύωνε* (σελ. 31).

Να λοιπόν που η ευαισθησία του ποιητή μπορεί να διεισδύσει σ' αυτόν τον κόσμο, να τον αναπλάσει και να του δώσει πνοή. Και μέσα σ' αυτόν τον κόσμο το τρύπιο παπούτσι, αυτό το ευτελές (για μας τους άλλους) αντικείμενο, που έπαυσε να προκαλεί (σε μας τους άλλους) μια οποιαδήποτε αίσθηση, παίρνει τις δικές του διαστάσεις, αξίζει να γίνει ποίημα και γίνεται από τον Αρχιεπίσκοπο Ποιητή.

Να είναι ευλογημένο το χώμα της μακρινής Ηπείρου που επί 44 χρόνια όχι μόνο την διακονήσατε, αλλά κυρίως την αγαπήσατε. Γίνετε δικός της. Εμείς εδώ μένομε ουσιωδώς φτωχότεροι, σε εποχές που φωτεινές προσωπικότητες σαν τη δική Σας μας είναι όσο ποτέ άλλοτε αναγκαίες. Προσωπικά μένω με την τιμή που μου κάνατε προσφωνώντας με στις επιστολές σας «Ακριβέ και αληθώς αγαπημένε μου φίλε». Και η φράση Σας αυτή με συγκινεί ιδιαίτερα, γιατί γνωρίζω ότι υπήρξατε ευθύς και άμεσος. Εσείς δεν ξέρατε από μασημένα λόγια και περιττά. Λέγατε πάντοτε αυτό που εννοούσατε και εννοούσατε πάντοτε αυτό που λέγατε. Καλό σας ταξίδι Μεγάλε Ιερωμένε και Ποιητή.